

zw8lse

New Jobs notitie
Zwolve 8
2015/2016

ArtEZ hogeschool
voor de kunsten

deltion
college

Landstede

AOC de Groene Welle

vakschool voor verbeelding

Windesheim

opleiding
onderzoek
ontwikkeling

Katholieke
Pabo Zwolle

viaa
Gereformeerde Hogeschool

New Jobs notitie
Zwolle 8
2015/2016

NEW JOBS in Zwolle

“We are currently preparing students for jobs that don’t exist yet, technologies that have not been invented yet .... in order to solve problems we don’t even know are problems yet”

(Karl Fisch in Shift Happens)

Intro

De Regio Zwolle is een echte studentenregio. Op dit moment bieden onze acht mbo- en hbo-instellingen uitstekend beroepsonderwijs aan maar liefst 40.000 talentvolle en ondernemende studenten. Tel daar de 7.000 medewerkers bij op en het is duidelijk dat ons onderwijs niet alleen belangrijk is vanwege haar kwalificerende functie voor een beroep, het vormt ook een economische factor van betekenis voor de regio. Om ervoor te zorgen dat ons onderwijs ook in de toekomst het belang van de studenten en de Regio Zwolle dient, introduceert de Zwolse8 in samenwerking met bestuurders, instellingen en het bedrijfsleven “New Jobs”.

New Jobs notitie
Zwolse 8
2015/2016

New jobs

Onder de naam New Jobs gaan we onze onderwijsinstellingen en studenten nóg nadrukkelijker voorbereiden op een toekomst, waarin een aantal traditionele beroepen is verdwenen en continu nieuwe beroepen ontstaan. Deze toekomst vraagt om een nieuw type onderwijs waarbij we studenten vanzelfsprekend nog steeds opleiden tot kwalitatieve en sociale professionals, maar waarbij we ook rekening houden met de steeds veranderende samenleving. Want we zien dat de functie van het onderwijs zich verbreedt en al meer inwerkt op de menselijke individualiteit en persoonsvorming. Juist die elementen koppelen met de competenties van de nieuwe professionals, is voor ons een inspirerende uitdaging. Met New Jobs willen we ook sterker de nadruk leggen op samenwerking en cross-overs tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven, zodat deze partijen elkaar stimuleren en inspireren en zo samen zo goed mogelijk kunnen inspelen op het toekomstige beroepenveld.

Onvoorspelbare uitdagingen

Stel je eens voor: tegen de tijd dat kinderen die nu geboren worden 40 jaar zijn, hebben ze zeer waarschijnlijk werkervaring opgedaan in verschillende beroepsomgevingen. De meesten van hen werken niet meer in het vak waar ze oorspronkelijk voor opgeleid zijn. Producten en diensten worden “persoonlijk” en op maat gemaakt. Veel werknemers zitten regelmatig in het buitenland en hebben, waar en wanneer ze ook werken, te maken met onvoorspelbare uitdagingen en razendsnelle technologische ontwikkelingen met een wereldwijde impact.

Organisaties zijn plat, flexibel en als verbonden netwerken georganiseerd. Dienstverbanden zien er anders uit. Een loopbaan wordt een keten van aaneengeschakelde rollen en taken die passen bij de expertise, levensfase en het beroepenveld waarin iemand werkzaam wil zijn. Leren, werken en een leven lang blijven ontwikkelen is een must. Aan ons de opdracht om onze studenten voor te bereiden op deze toekomst.

Ondernemen zit in het DNA van de Regio Zwolle

Naast acht mbo- en hbo-instellingen met 40.000 talentvolle studenten, heeft de Regio Zwolle een enorme diversiteit aan ondernemingen en meerdere kennisinstellingen. Dit biedt onze regio de potentie zich te ontwikkelen tot één van de meest beloftevolle kennis- en innovatieregio's van Nederland. Om dit te realiseren is een constante toestroom van ondernemend talent nodig. Gegrond in een lange Hanze-traditie is de Regio Zwolle een ondernemende regio. Het beroepsonderwijs herkent en erkent dit en bouwt hierop voort door talentvolle, ondernemende (vak)leraren blijvend aan ons te binden. Bovendien stellen we hen in staat om jongeren op zo'n manier te vormen dat ze zich ontwikkelen tot bekwame, competente vaklieden en vooral ook ondernemende mensen.

Creatief en flexibel

Jongeren die door het beroepsonderwijs in de Regio Zwolle worden opgeleid, zijn goed voorbereid op de voortdurend veranderende wereld. Het zijn zelfbewuste, kritische mensen die creatief, flexibel en met ondernemingszin in de wereld staan. Ze hebben het vermogen om in de omgeving iets teweeg te brengen dat vernieuwend en grensverleggend is. Ze zien wat er nog niet is. Met hun initiatieven hebben ze invloed op hun omgeving. Ze zoeken slimme combinaties en bedenken onconventionele oplossingen. Gericht op duurzaamheid, ecologie en zorg. Vanuit waarden en normen die respect voor de ander weerspiegelen en waarbij rekening wordt gehouden met de maatschappij en de mensen die er deel van uitmaken.

Een *ondernemende houding* houdt in dat jongeren zelf de regie pakken en initiatief nemen, knelpunten oplossen en verbeteringen aanbrengen. Bij een ondernemende houding gaat het om nieuwsgierig zijn, open staan voor, vragen stellen, op onderzoek uitgaan, een vooruitziende blik en ambities hebben, denken in kansen, mogelijkheden zien, eropuit trekken, een steentje bij willen dragen, participeren, etc. Het betekent kort gezegd dat jongeren over de vaardigheden beschikken om complexe zaken aan te pakken vanuit een idee, visie of opvatting over hoe het anders en beter kan.

Ondernemend gedrag

Het gaat er niet alleen om dat deze jongeren kansen zien, maar ook dat ze deze kansen pakken en omzetten in concrete acties. Dat noemen we ondernemend gedrag.

Ondernemende mensen hebben een aantal competenties gemeen:

- *Initiatiefrijk*
Ze zijn proactief en handelen zodra er iets moet gebeuren.
Ze wachten niet af tot ze een opdracht krijgen.
- *Moed*
Ze zijn vol zelfvertrouwen, avontuurlijk. Ze zeggen vaker 'nou en...', dan 'ja, maar'.
Ze durven fouten te maken en buiten de lijntjes te kleuren.
- *Besluitvaardig*
Ze nemen snel beslissingen en ondernemen meteen actie.
- *Verantwoordelijk*
Ze zien wat beter kan of waar anderen behoeften aan hebben en handelen daarnaar.
- *Innovatief*
Ze zoeken de grenzen op, accepteren de status quo niet en willen verbeteren, vernieuwen, veranderen.
- *Creatief (denkvaardig; creatief, kritisch, reflectief)*
Ze zijn inventief, oplossingsgericht en voegen iets toe, veranderen iets, verbeteren iets of maken iets nieuws.
- *Onafhankelijk*
Ze trekken hun eigen plan, werken responsief en zijn flexibel.
- *Resultaatgericht*
Ze gaan doelgericht te werk en gaan slim om met tijd, geld en energie.
- *Volhardend*
Ze geloven in eigen kunnen, zijn vasthoudend en werken gedisciplineerd.

- *Ethische oriëntatie*
Ze oriënteren zich als deel van de maatschappij, laten zich inspireren door eeuwenoude inzichten en zoeken naar verdieping en zingeving.
- *Mediawijs*
Ze hebben inzicht in de werking van media, gebruiken deze zelf, communiceren ermee en zetten media effectief in.

Ondernemende mensen beginnen “ondernemingen”, of dit nu een activiteit, een project, een liefdadigheidsactie, een wereldreis, een avontuur of een eigen zaak is. De Zwolse8 wil dit proces van actie ondernemen faciliteren. Dit past in de economische agenda van de Regio Zwolle, die grensverleggend ondernemen en vernieuwend ondernemerschap stimuleert.

Regio Zwolle *nadrukkelijker positioneren*

Met New Jobs wil de Zwolse8 samen met bestuurders, instellingen en bedrijven de Regio Zwolle nadrukkelijker positioneren als:

- *Innovatief*
Bijvoorbeeld vanuit de transitie in de zorg maar ook in de creatieve industrie ontstaan nieuwe vragen. Wij brengen studenten, docenten en werkveld bijeen om samen na te gaan welke nieuwe functies kunnen ontstaan. De kansen en belemmeringen worden in kaart gebracht. De Zwolse8 creëert vrije afstudeer-richtingen en gebruikt de mogelijkheid van regionale keuzedelen in het mbo die flexibel inspelen op deze nieuwe functies. Wij komen periodiek naar buiten met voorbeelden van nieuwe functies en manieren waarop deze functies ingericht kunnen worden. Zo ontstaan vanuit de dynamiek van cross-overs en “keten denken” banen die aansluiten op het toekomstige beroepenveld.
- *Krachtige verbinder*
De Zwolse8 verbindt zich aan initiatieven in de regio die raakvlakken hebben met onze doelen, zodat er werkelijk synergie ontstaat vanuit bijvoorbeeld de innovatieagenda, het Hanze Initiatief en de Hanze Unie.
- *Internationaal georiënteerd*
De Zwolse8 ontwikkelt een infrastructuur die erop gericht is onze studenten structureel in contact te brengen met studenten van andere landen en culturen: ondernemen is niet alleen creativiteit en durf. Het is ook visie die ontstaat uit de confrontatie met andere ideeën. Deze infrastructuur bestaat bijvoorbeeld uit gemeubileerde huur-appartementen, Engelstalige service (dokter, verpleging) , introductie in de Nederlandse cultuur, summer schools met Nederlandse taallessen, een buddy-systeem van studenten die buitenlanders willen begeleiden, etc.
- *Start-Up omgeving*
Hier vinden studenten de infrastructuur, faciliteiten en ondersteuning die ze nodig hebben om goede ideeën verder te brengen en succesvol te gaan ondernemen.
- *Sociale Innovatie Werkplaats*
De traditie, humanities en social studies vormen de rijke voedingsbodem voor experimenten op het gebied van bestuurlijke, sociale en maatschappelijke innovaties. ‘De Regio Zwolle probeert het, de Regio Zwolle doet het’. Mensen in de regio merken dit en doen mee.

Plan van aanpak

Met een lichte, maar sturende coördinatie en in aansluiting op bestaande infrastructuren gaat de Zwolse8 onder de naam New Jobs initiatieven ontplooiën om banen te creëren die aansluiten op toekomst. Deze initiatieven worden getoetst aan New Jobs-criteria met kaders voor concreetheid over de gezamenlijke ambities, rollen en verantwoordelijkheden. Er wordt gekeken naar de mate van ondernemerschap, het internationale én het innovatieve karakter. De dynamiek zit in cross-overs. Op dit moment zijn alle instellingen al volop bezig om toekomstgericht onderwijs in te richten. Hierbij is onderlinge uitwisseling van bijvoorbeeld keuzedelen (MBO) en minors (HBO) een belangrijk gegeven. Deze cross-overs zorgen ervoor dat meer wordt nagedacht vanuit de keten. Op andere plekken wordt nagedacht over nieuwe functies en nieuwe beroepen. Dat levert inspiratie op. Het feit dat onze acht scholen voor beroepsonderwijs elkaar daarin versterken door samenwerking en creatie, zorgt voor unieke en toonaangevende initiatieven en resultaten. Denk hierbij aan overeenkomsten tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven, waarbij de thema's werken, leren en personeelsvoorziening centraal staan. Zoals in het Hanze Initiatief is overeengekomen, hebben werkgevers in de Regio Zwolle de verantwoordelijkheid om banen te scheppen. Daarnaast is het de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het onderwijs en de werkgevers om ervoor te zorgen dat het onderwijs aansluit op de beroepspraktijk. De New Jobs-initiatieven bereiden studenten en personeel voor op een baan en duurzame inzetbaarheid in de toekomst:

- Alle organisaties voor beroepsonderwijs starten in 2015-2016 met tenminste één initiatief. Waar mogelijk werken twee of meer instellingen samen;
- De Zwolse8 belegt één maal per kwartaal een creatieve sessie voor cross-over functies en vraagstukken. Van daaruit krijgen afstudeerders opdracht voor job-crafting (maak een verdienmodel en een inhoudelijke focus voor de nieuwe functies);
- We bieden ondersteuning aan zelfstandige ondernemers, bijvoorbeeld via een specialistische minor;
- We bieden ruimte om over een ander type baan na te denken en voeren regie om ze ook daadwerkelijk te laten ontstaan;
- We plaatsen interne vacatures zonder profielschets, zodat mensen uit de eigen organisatie worden uitgedaagd om nieuwe rollen, taken en functies voor te stellen;
- We organiseren een jaarlijkse “award-uitreiking” voor een New Jobs-initiatief. Via een wedstrijdsetting, die voor iedereen open is, krijgen de winnaars de mogelijkheid om hun New Job te realiseren;
- We lanceren een nieuwe manier om toetreders naar de arbeidsmarkt te leiden en te scholen.

Interactie met bedrijven

Vindt bij een New Jobs-initiatief van een organisatie voor beroepsonderwijs interactie plaats met het bedrijfsleven, dan is het belangrijk dat het betreffende bedrijf ook daadwerkelijk “afnemer” wordt. Daarom willen we concrete afspraken maken over wederzijdse ambities, rollen en verantwoordelijkheden. Dit schept duidelijkheid over de samenwerking en vergroot de kans op een succesvolle afloop.

De Groene Technoloog

De groene technoloog combineert de wereld van techniektoepassingen met de sectoren in de agri business. Op basis van kennis en vaardigheden op het gebied van technologie gaat hij de uitdagingen in de wereld van agro food aan, waarbij hij zich richt op innovaties waarmee geld kan worden verdiend.

De Ontwerp Manager

Bij de functies Ontwerp Manager en Creative Entrepreneurship vormen samenwerking tussen mbo en hbo het fundament. De beginnende beroepsbeoefenaar speelt zo in op de vraag uit het beroepenveld, die nieuwdenkers nodig heeft met kennis en inzicht van uitvoering maar ook design thinking.

De Onderwijsjeugdzorgwerker

De Onderwijsjeugdzorgwerker werkt als zelfstandige en adviseert ouders/verzorgers van kinderen. Hij wordt door scholen ingehuurd, behandelt kinderen en/of geeft les.

Andere potentiële New Jobs zijn:

- *Cross-border-fixer*
- *Wijkteam Enabler*
- *Extramurale geestelijk verzorger*
- *Coöperatief Creatie Enabler*
- *Personalized Learning Assistant*

ArtEZ hogeschool
voor de kunsten

cibap
vakschool voor verbeelding

deltion
college

Windesheim

oplossing
onderzoek
ontwikkeling

Landstede

**Katholieke
Pabo Zwolle**

AOC de Groene Welle

viaa
Gereformeerde Hogeschool

New Jobs notitie
Zwolle 8
2015/2016

Zwolle, september 2015